

**Gimnazjum nr 1 im. Obrońców Ojczyzny
w Bychawie**

Szkolny Program Profilaktyki

ROK SZKOLNY 2016/2017

ZAŁOŻENIA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

- A. Szkolny Program Profilaktyki został opracowany na potrzeby Gimnazjum Nr 1 im. Obrońców Ojczyzny w Bychawie zgodnie ze Programem Wychowawczym Szkoły w oparciu o Priorytety Kuratora Oświaty. W SPP przedstawiono także działania mające na celu zapobieganie takim zachowaniom problemowym jak: brak tolerancji dla agresji, zażywanie środków psychoaktywnych, brak kultury osobistej, wagary, brak zainteresowania nauką, wczesna inicjacja seksualna.
- B. Działania realizowane w ramach SPP dotyczą także osób odpowiedzialnych za młodzież tj. rodziców, opiekunów i nauczycieli.
- C. Poszczególne elementy Szkolnego Programu Profilaktyki mogą ulegać modyfikacji.

PODSTAWA PROGRAMOWA A PROGRAM PROFILAKTYCZNY

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 4 z 15 stycznia 2009 r. poz. 17).
- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencję Praw Dziecka z 20.11.1989r

-Rządowy program „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, „Bezpieczna +”

-Szkolny Program Wychowawczy Gimnazjum nr 1 im. Obrońców Ojczyzny w Bychawie

-Statut Gimnazjum nr 1 im. Obrońców Ojczyzny w Bychawie

Działalność edukacyjna szkoły na wszystkich etapach edukacyjnych jest określona przez:

1) szkolny zestaw programów nauczania, który uwzględniając wymiar wychowawczy, obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego;

2) program wychowawczy szkoły, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym;

3) program profilaktyki szkolnej dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym.

Szkolny zestaw programów nauczania, Program Wychowawczy Szkoły oraz Szkolny Program Profilaktyki tworzą spójną całość i **muszą uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela.**

ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU PROFILAKTYKI

Główną ideą programu jest zapobieganie i przeciwdziałanie zjawiskom uzależnień i innym zachowaniom ryzykownym występującym wśród młodzieży. Stosowanie różnorodnych form działań kierowanych do ogółu młodzieży i ich rodziców ma na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa wejścia w kontakt z substancjami psychoaktywnymi (alkohol, nikotyna, leki, dopalacze i narkotyki), promocją zdrowego stylu życia, bez agresji i przemocy, uczenie umiejętności związanych z funkcjonowaniem psychospołecznym, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu kryzysów rozwojowych, rodzinnych, społecznych oraz uczenie rozwiązywania tego typu kryzysów.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapobieganie pojawieniu się problemów związanych z zachowaniami dysfunkcjonalnymi.
2. Promocja zdrowia - pokazywanie perspektyw zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistych bez stosowania środków psychoaktywnych wraz z kształtowaniem świadomych wzorców konsumpcyjnych.
3. Poprawa samooceny w celu ogólnego zapobiegania zaburzeniom w zachowaniu.
4. Uwrażliwianie na drugiego człowieka, na jego odmiennosc.
5. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a zwłaszcza samoświadomości, samodyscypliny oraz rozwijanie umiejętności empatycznych, asertywności, współpracy, rozwiązywania konfliktów.
6. Działania ukierunkowane na uczenie konstruktywnego radzenia sobie z istniejącymi problemami.

7. Wskazanie możliwości korzystania z pomocy w sytuacjach jej wymagających.

8. Stworzenie uczniom warunków do wykonania projektów edukacyjnych związanych z treściami i działaniami o charakterze profilaktycznym.

ZADANIA DO REALIZACJI
W ROKU SZKOLNYM 2016/2017

	CZYNNIKI RYZYKA	CELE	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
PRZEMOC, AGRESJA	Nacisk kolegów Uległość wobec grupy	Zwiększenie świadomości, że uczeń może skutecznie poradzić sobie z sytuacjami nacisku (przemocy, agresji), reakcja na zachowania agresywne (brak tolerancji na agresję).	Nauczyć jak rozpoznać naciski ze strony kolegów.	Tematyka godzin wychowawczych (radzenie sobie w sytuacjach trudnych), pogadanki i rozmowy indywidualne z pedagogiem szkolnym. Wykorzystanie zapisów z monitoringu wizyjnego szkoły w celu poprawy bezpieczeństwa, podejmowania działań interwencyjnych. Zapis z monitoringu może być wykorzystany do ponoszenia konsekwencji przewidzianych w Statucie szkoły.	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog.
		Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją.	Rozwijać umiejętności radzenia sobie w sytuacji przemocy, angażowanie rodziców do współdziałania, współpraca z policją, Sądem Rodzinnym, Kuratorem Udzielić informacji uczniom co do rozwiązań prawnych i sposobów radzenia sobie w sytuacjach rodzinnych zagrażających zdrowiu, życiu i zakłócających prawidłowy rozwój (przemoc domowa, nałogi, zaniedbania opiekuńcze ze strony rodziców).	Zajęcia wychowawcze integrujące zespoły klasowe, zajęcia świetlicowe, pogadanki i rozmowy indywidualne z pedagogiem szkolnym, pogadanki w małych grupach pełnienie dyżurów podczas dyskotek i wycieczek szkolnych (w miarę możliwości), spotkania ze specjalistami, konsultacje.	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog.

	<p>Niskie poczucie własnej wartości</p>	<p>Zwiększenie poczucia własnej wartości i poszanowanie tożsamości własnej i rówieśników. Zwiększenie umiejętności radzenia sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem.</p>	<p>Dostarczyć uczniom wiedzę na temat sposobów radzenia sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem. Integrować zespoły klasowe. Zwiększyć samoocenę u uczniów, pomóc zorganizować czas wolny (zajęcia pozalekcyjne).</p>	<p>Wykorzystanie elementów motywacji w systemie oceniania. Nagradzanie uczniów za rzeczywiste osiągnięcia i umiejętności, zajęcia świetlicowe, tematyka godzin wychowawczych, pogadanki i rozmowy indywidualne z pedagogiem szkolnym, koła zainteresowań, przedstawienia profilaktyczne.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów</p>
	<p>Pozytywna komunikacja jako sposób na agresję</p>	<p>Rozwijanie umiejętności pozytywnej komunikacji interpersonalnej, zwracania uwagi na rozmówcę, słuchania drugiej osoby, poprawnego wyrażania emocji</p>	<p>Kształtować umiejętności prawidłowego komunikowania się w relacjach między rówieśnikami i względem osób dorosłych</p>	<p>Tematyka godzin wychowawczych , pogadanki i rozmowy z wychowawcą, pedagogiem.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów</p>

NARKOMANIA, ALKOHOL, DOPALACZE, HIV, AIDS	Moda na branie, palenie i picie	Zapobieganie uzależnieniom.	Dostarczyć uczniom i rodzicom wiedzę na temat konsekwencji „brania”, picia, palenia (system kar-Statut szkoły)	Gromadzenie i udostępnianie materiałów nt. profilaktyki, spektakle teatralne , rozmowy spotkania ze specjalistami, włączenie do tematyki godzin wychowawczych filmów z serii „Nie zamykaj oczu”.	wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka, dyrektor.
	Brak umiejętności zachowań asertywnych				
	Łatwość dostępu do środków odurzających, psychotropowych, środków zastępczych	Zapobieganie uzależnieniom.	Dostarczyć wszystkim uczniom (nie tylko zagrożonym zjawiskiem narkomanii) oraz rodzicom wiedzy na temat narkomanii i konsekwencji uzależnienia się od substancji chemicznych wpływających na czynności mózgu.	Rozszerzenie współpracy nauczycieli z rodzicami, przeprowadzenie diagnozy środowiska pozaszkolnego, w którym przebywają uczniowie. Gromadzenie i udostępnianie materiałów nt. profilaktyki, spektakle teatralne , rozmowy spotkania ze specjalistami, włączenie do tematyki godzin wychowawczych filmów z serii „Nie zamykaj oczu”.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka, dyrektor, rodzice
	Ryzykowne zachowania powodujące zagrożenia wirusem HIV				
	Wczesna inicjacja seksualna	Zapobieganie skutkom złego odżywiania się.	Dostarczyć wiedzę na temat zdrowego odżywiania się, skutków złego odchudzania się. Kształtowanie właściwego stosunku do zdrowia, wyrabianie nawyków.	Lekcje wychowawcze, filmy profilaktyczne „Nie zamykaj oczu”, gazetki informacyjne w klasach i na korytarzach szkolnych, prowadzenie programu „Trzymaj formę”.	Nauczyciele, pedagog, nauczyciele w-f, wychowawcy.
	E – papierosy	Zapobieganie uzależnieniom.	Dostarczyć uczniom i rodzicom wiedzy na temat konsekwencji palenia e – papierosów.	Gromadzenie i udostępnianie materiałów nt. profilaktyki, spotkania ze specjalistami, włączenie problemu e-papierosy do tematyki godzin wychowawczych.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, pielęgniarka, dyrektor.
	Zmniejszenie motywacji do picia, palenia, „brania” w celu osiągnięcia pożądanych	Wzmacniać w uczniach umiejętność odmawiania.	Tematyka godzin z wychowawcą nt. uzależnień i asertywności.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele.	

		stanów emocjonalnych.		Gazetki informacyjne w klasach i na korytarzu szkolnym.	
		Zapobiegania ryzykownym zachowaniom.	Utrudniać młodzieży dostęp do środków psychoaktywnych.	Obserwacja uczniów podczas przerw, lekcji, zajęć pozalekcyjnych, dyskotek szkolnych. Nie dopuszczać do przebywania na terenie szkoły osób obcych.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele.
		Opóźnienie inicjacji seksualnej.	Dostarczyć wiedzę o HIV i AIDS. Podnieść poziom uświadomienia.	Pogadanki, zajęcia warsztatowe, konkursy i lekcje wych. do życia w rodzinie, filmy profilaktyczne z serii „Nie zamykaj oczu”.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele.
SLABE WYNIKI W NAUCE	Lenistwo Niska samoocena uczniów Poziom absencji Problemy rozwoju Brak celów życiowych. Wagary	Osiąganie lepszych wyników nauce. Zwiększenie motywacji do nauki. Zwiększenie zdolności i motywacji do osiągnięcia i stanowienia celu.	Upowszechnić aktywizujące metody nauczania. Aktywizować uczniów. Prowadzić kółka zainteresowań, umożliwić zdobycie nowych umiejętności wg potrzeb młodzieży. Dostosować zajęcia do poziomu przygotowania ucznia, które uczeń uzyskał na wcześniejszych etapach edukacyjnych (język angielski). Wskazywać umiejętności podejmowania ważnych decyzji wyboru szkoły, kierunku studiów lub konkretnej specjalizacji zawodowej.	Stosowanie metod aktywizujących. Informacja o zajęciach pozalekcyjnych, czasie trwania, terminie spotkań. Nagradzanie uczniów za rzeczywiste osiągnięcia i umiejętności. Elementy motywacji w systemie oceniania. Konkursy przedmiotowe, plastyczne, czytelnicze i sportowe: Przegląd Dorobku Artystycznego- wystawa prac, występy uczniów, prezentacja dyplomów i pucharów. Prezentacja pucharów- szkoły. Nagrody na koniec roku szkolnego.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny.

			Prezentować osiągnięcia uczniów.		
			Ograniczyć rozmiary absencji.	Monitorowanie absencji uczniów za pomocą Systemu Kontroli frekwencji i postępów w Nauce – „Librus”.	Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny.
			Rozpoznać problemy rozwojowe uczniów.	Kontakt z PPP. Rejestr uczniów z opinią PPP i monitorowanie realizacji zaleceń, organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	Dyrektor szkoły, wychowawcy, pedagog szkolny.
ŚRODOWISKO SPOŁECZNE	Negatywne wzorce w mediach. Niski poziom kultury osobistej. Brak dyscypliny (na lekcjach)	Uczenie krytycznego stosunku do mediów.	Wskazać zagrożenia i pozytywną rolę środków masowego przekazu. Nabywanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł z zastosowaniem technologii informacyjno – komunikacyjnych.	Lekcje j. polskiego, informatyki, wychowanie do życia w rodzinie.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
		Podniesienie kultury osobistej uczniów.	Respektować normy poprawnego zachowania. Wzbogacanie zasobu słownictwa uczniów.	Przypomnienie norm poprawnego zachowania.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
		Szacunek dla norm poprawnego zachowania.	Zwiększyć częstotliwość kontaktu z domem ucznia sprawiającego kłopoty wychowawcze.	Wewnątrzszkolny system oceniania – egzekwowanie ustalonych norm zachowania.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog.

				<p>Bieżące informowanie rodziców za pomocą Systemu Kontroli Frekwencji i postępów w Nauce – „Librus”.</p> <p>Pedagogizacja rodziców: pogadanki, wywiadówki, zajęcia świetlicowe, tematyka godzin wychowawczych, pogadanki z pedagogiem szkolnym.</p>	
--	--	--	--	--	--

PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

W wyniku działań profilaktycznych uczeń potrafi:

- Radzić sobie w sytuacji przemocy, stresu i zagrożenia,
- Być asertywnym,
- Zna konsekwencje zażywania narkotyków, palenia, picia i wpływu używek na własne zdrowie,
- Prowadzić zdrowy styl życia,
- Ocenić swoje możliwości i szanse na dalsze kształcenie.

SPOSOBY REALIZACJI

Treści Szkolnego Programu Profilaktyki w większości realizuje się na godzinach wychowawczych, zajęciach świetlicowych, pogadankach z pedagogiem szkolnym, poszczególnych przedmiotach, zajęciach pozalekcyjnych, na wycieczkach szkolnych.

Formą realizacji będzie też propaganda wizualna, czyli gazetki informacyjne, plakaty, ulotki informacyjne, wystawy i projekty.

EWALUACJA

Szkolny Program Profilaktyki nie jest dokumentem zamkniętym. Ulega zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu i cyklicznej ewaluacji. Treści programu ulegać będą zmianie, w zależności od aktualnych potrzeb. Diagnoza tych potrzeb dokonywana będzie na podstawie ankiet, rozmów z uczniami, nauczycielami, rodzicami.

Ewaluacja Programu Profilaktyki jest analizą i oceną:

1. Wszelkich efektów jego wdrożenia;
2. Szeroko pojętych warunków, w jakich jest realizowany;
3. Stopnia jego realizacji w stosunku do założonych celów.

Narzędzia ewaluacji Programu Profilaktyki:

1. Kwestionariusze do analizy dokumentacji szkoły;
2. Kwestionariusze ankiet.

Ewaluacja Programu Profilaktyki ma charakter sprawozdania końcoworocznego zawierającego wnioski z realizacji programu i nowe propozycje działań.

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Ewaluacja będzie prowadzona na koniec roku szkolnego z wykorzystaniem:

- ankiety kierowanej do uczniów i rodziców związanych z zagadnieniami kulturalnego zachowania się, przestrzegania praw dziecka, konieczności systematycznego uczęszczania ucznia do szkoły,
- obserwacji zachowań uczniów,
- analizy dokumentacji wychowawców klasowych oraz pedagoga szkolnego,
- analizy frekwencji uczniów za I i II półrocze.

Uzyskane w wyniku ewaluacji informacje będą służyć ciągłemu doskonaleniu Szkolnego Programu Profilaktyki, który będzie modyfikowany w zależności od wyników analizy dokumentacji i bieżących potrzeb szkoły.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Szkolny Program Profilaktyki jest częścią planu pracy szkoły.
2. Z treścią Szkolnego Programu Profilaktyki zapoznają uczniów i ich rodziców wychowawcy klas na początku roku szkolnego.
3. Szkolny Program Profilaktyki wchodzi w życie szkoły po podjęciu uchwały przez Radę Pedagogiczną Gimnazjum nr 1 im. Obrońców Ojczyzny w Bychawie, Radę Rodziców i po uzyskaniu pozytywnej opinii Samorządu Uczniowskiego.
4. Zmian w programie dokonuje Rada Pedagogiczna przy aprobacie Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego na początku roku szkolnego w oparciu o obowiązujące rozporządzenie
5. Zmiany muszą być zgodne z prawem oświatowym i Statutem Szkoły.